Ma: Beadták a nagybaracskai mandátum ellen a peticiót. **Ára 10 fillér.**

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: MATYAS KIRÁLY-TÉR 10. TELEFON 164 | Főmunkatársak: *Dr. Mojzes János, dr. Sauerborn Károly* v. orsz. gyül. képv. | Felelős szerkesztő: SZAULICH ANTAL | Felelős kiadó: LELBACH OSZKÁR | Előfizetési ár negyedévre 7.— pengő. . . 1 hóra 2·40 pengő.

XXXV. évfolyam. **Baja, 1935. április 30 kedd** **99. szám**

Benyujtották ma délben a nagybaracskai peticiót

Mandátumátitélést vagy peticiós eljárást kért a nagybaracskai kerület 1100 névjegyzéki választója

91 gépelt ivoldalt tesz ki a peticiós beadvány s ujabb 90—100 oldalra terjed a melléklet, amit mind eredetiben csatoltak az iratokhoz

A györgypusztai választási jegyzőkönyvnek a csátaljai községházán zárt szobában támadt kalandja külön fejezetet kapott a beadványban

A karhatalomnak választások utáni szerepeit is tárgyalja a petició

Ami miatt a választások lezajlása óta tatárjárás van a nagybaracskai választókerület községeiben, az ma befejeződött avval az aktussal, hogy ma, hétfőn délben beadták a közigazgatási bíróságon a nagybaracskai mandátum elleni peticiót.

Amikor választási praktikákkal a választópolgárságtól idegen befolyással keresztülvitték azt, hogy olyan kiváló értékeknek, mint amilyen dr. Mojzes János és dr. Sauerborn Károly, ki kellett maradniok a parlamentből, bizonyos volt az, hogy nem fog annyiban maradni a dolog.

Dr. Sauerborn Károly ugy határozott, hogy addig, amig nyilt szavazás mellett a polgárság irtózatos vexaturának lehet kitéve, nem peticionál, mert hiszen az uj választást is nyilt szavazas mellett tartanák meg. A peticióra meg lett volna a legkomolyabb ok és alap, de ehelyett egy csomó büntető feljelentés fog következni. . .

Két nap alatt összegyűlt a peticiós anyag.

Más volt azonban a helyzet a nagybaracskai kerületben. Itt olyan flagráns törvénysértések történtek, amik formálisan kikényszeritették a peticiót.

A peticiós anyagot a választások után 2—3 nap mulva már teljesen összehozták s utána dr. Mojzes János politikai barátai és a kerület választói döntötték el, hogy mi következzék. Igy határozták el, hogy petició utján kérni fogják a nagybaracskai választás eredményének megsemmisitését, illetve annak kimondását, hogy a megválasztott képviselő nem gróf Teleki János, hanem dr. Mojzes János.

Benyujtották a peticiót.

Ma délben nyujtották be a peticiót, amit a törvény szerint a választások után 30 napon belül kell benyujtani s amely 91 ivoldalon készült gépirással. Szépen bekötve nyujtották be a peticiót, amelynek a melléklete — okiratok, jegyzőkönyvek, vallomások, bejelentések, választási névjegyzék, bizalmi férfiak feljegyzései, ujságok — ujabb 90—100 oldalt tesz ki.

Mandátumátitélés és rendes peticiós eljárás.

A petició kétirányu: részint mandátumátitélésre, részint pedig rendes peticiós eljárásra vonatkozik. A mandátumátitélési eljárás jelentékenyen gyorsabb elintézést nyer és nem is olyan költséges, mert ez esetben nem hallgatják ki az összes bejelentett tanut, ha nem főleg okirati bizonyitékokra szoritkozik az eljárás.

Mi van a hatalmas bizonyitási anyagban?

A peticiót röviden a következőkkel indokolják dr. Mojzes János választói: körülbelül 1500 választót nem engedtek szavazni, a zárórát hamar tűzték ki, bár még igen nagy tömegek vártak arra, hogy leszavaztassák őket, letartóztatták a választás reggelén dr. Mojzes János főembereit, Garán, Bátmonostoron délelőtt 11 óráig dr. Mojzes Jánosnak egyetlen hivét, illetve választóját nem engedték szavazni, hanem akkor került erre a sor, amikor már a kormánypárti szavazók elfogytak, később, amikor dr. Mojzes János választóira került a sor, a szavazás vontatott menetével gátolták a szavazati jog gyakorlását, a turnus rendszerrel visszaéléseket követtek el, a záróra kitűzésekor egyes községekben 300—400 választó volt együtt a szavazóhelyiségben vagy annak udvarán s noha a törvény szerint ezeket mind le kellett volna szavaztatni, ha mindjárt két napig tart is a szavazás, nem engedték őket leszavazni, hanem a karhatalom szétkergette az alkotmányos jogai gyakorlására egybegyült polgárok százait, mert nálunk igy néz ki a szabad magyarok szabad akaratnyilvánitása.

Záróra kitűzése után több községben dr. Mojzes János választói közül senkisem juthatott a szavazatszedőküldöttségek elé, holott előfordult Bátmonostoron, hogy a szavazás lezárása után is szavaztattak utóbb felhajtott s a szavazóhelyiségbe cipelt Teleki párti szavazókat . . .

A karhatalom szerepe

Hosszan ecseteli a petició a községi hatósági és karhatalmi megfélemlitést és befolyásolást s általában azt, hogy a karhatalom milyen drasztikus módon avatkozott be a választásba. Hercegszántón azt a finom, nyugateurópai szinvonaihoz s kulturfölényünkhöz illő trükköt alkalmazták, hogy az ellenzéknek messze volt a gyülekező helye és trágyadombon vezetett át a községi istálló mellett.

Györgypuszta külön fejezet.

Külön fejezetet kapott a petícióban Györgypuszta, ahol olyasmi történt, amire a magyar választások históriájában talán még nem volt példa s ami ügyész után kiált, de mindenesetre kivánatossá teszi a közigazgatási hatóságok beavatkozását, vagy legalább is azt, hogy a közigazgatási hatóság fegyelmi vizsgálatot rendeljen el mindenki ellen s függesszen fel mindenkit, akinek a legkisebb köze van ahhoz, hogy a györgyusztai választási eredmény más pofát kapjon a csátaljai községházán . . . Meddig tűri a közigazgatási hatóság, hogy bizonyos egyének még tovább is közszolgálatban maradjanak, noha igen sulyos vádakat emelt az illetők ellen az a feljelentés, amit dr. Parcsetich József és dr. Mojzes János adtak be a kir. ügyészségen. A vizsgálatot azonban a feljelentésen tulmenőleg is ki kell terjeszteni . . .

Kitér a petició arra is, hogy bátmonostori választási jegyzőkönyvet kétszer is visszaküldöttek Nagybaracskáról, hogy helyesen állitsák ki.

Ami a választások után történt

A kisgazdapárti választók a peticiót a mai napon tehát beterjesztették a közigazgatási bírósághoz s abban arra is rámutatnak, hogy mi történt a választások után a választó kerületben. De megvilágitja a petició azt is, hogy minderre azért volt és van szükség, mert kényszeritő eszközök alkalmazásával olyan hamis nyilatkozatokat vesznek ki a választókból, hogy őket dr. Mojzes János főemberei 15 pengővel megvesztegették azért, hogy dr. Mojzesre szavazzanak. Ezekkel a hamis nyilatkozatokkal a kerületet csak kompromittálni akarják s végső esetben, ha másképpen nem megy, a kerületet meg akarják fosztani a követküldési jogától, azt bizonyitva kényszer utján összehordott hamis adatokkal, hogy vesztegetések történtek. Pedig ha történtek, akkor azokat nem dr. Mojzes János érdekében követték el.

Arra is kitér a petició, hogy a választások előtti napokban dr. Mojzes János képviselőjelöltet a karhatalom a kerület több községéből eltávolitotta.

Ami a bíróság elé tartozik.

Ezeknek az adatoknak egy része sulyos vád is bizonyos egyének ellen s birói vizsgálat fogja sok esetben eldönteni, hogy történtek-e törvénysértések vagy sem s helytállóak-e a fentebb emlitett, illetve felsorolt sérelmek vagy sem.

Hiszen, hogy csak mást ne mondjunk: a választás napján az ellenzék részéről csak négy ellenzéki ügyvédet engedtek ki a kerületbe Bajáról, mig a kormánypárt részéről valósággal megrohanták a kerületet a választás napján. Mindenki kaphatott engedélyt a kormánypártiak közül, aki csak kért.

1100 választó kérte a peticiót.

A törvény szerint a kerület 500 szavazó polgárának kell kérnie a peticiós eljárást, illetve irta alá a peticiót dr. Fehérváry Dezső kir. közjegyző előtt . . .

Ezek után, hogy a peticiót benyujtották, reméljük, hogy megszünik a nagybaracskai kerületben az a helyzet, ami ott a választások óta észlelhető s amit már jó egy néhány cikkben tettünk szóvá. Ámbár mindenkinek arra is kell gondolnia, hogy semmi szükség nem volt egyetlen községben sem ezekre az utólagos izgalmakat keltő drasztikus beavatkozásokra, mert hiszen a petició anyaga a választások után az első két napon együtt volt. Tehát az anyag összehordását utólag már nem is lehetett semilyen uton sem megakadályozni . . .

E pillanatban tehát az a helyzet, hogy dr. Mojzes János nem országgyülési képviselő ugyan, de

Itt a tavasz!
Mindenki FÉNYKÉPEZHET,
mert 1 tekercs 6/9 8 felvételes film már
P 1·20-ért kapható
Majtinszkinál.

Hellas harisnya kesztyű a legjobb!
Tavaszi uj szinekben! — Olcsóbb árak!
Esőkabát?
sok divatfazonban, minden szinben természetesen csakis
Reithoffer-Wimpassing
világmárkásat árusitja
FISCHER PÁL R.-T. divat üzlete

rövidesen az övé lesz a nagybaracskai mandátum.

Sok petició lesz.

A mai és holnapi napon még mintegy 10-15 petíciót fognak beadni az ország mindenegyes részéből. A petíciók gyors elintézésére, illetve letárgyalására külön birákat fognak beosztani a közigazgatási birósághoz . . .

A helyzet tehát az: az nevet, aki utoljára nevet. Mandátumot nem lehet arra épiteni, hogy azt majd odajándékozza a karhatalom és a közigazgatás: a megválasztatást nem lehet pénzre és presszióra épiteni, hanem csakis népszerüségre és a nép szeretetére

Reformellenzék a reformnemzedékkel szemben

Megalakult a komoly reformtörekvéseket képviselő ellenzéki ifjusági csoport

A MEFHOSz, a Magyar Ut, a Szabadság és az Apolló intellektuális fiataljai alkotják a komoly reform mozgalom gerincét

Amióta hivatalos kormányvédelem alatt „reformnemzedék" címen bizonyos kopaszodó és őszülő „ifjak" belügyminiszterileg engedélyezettnek hirdetett budapesti vigadói gyülésükön zászlót bontottak: nyilvánvalóvá lett, hogy itt kormánytámogatással egy olyan mozgalom alakult meg, amely az elmult 15 év, de főleg az 1920 as kurzusnemzedék régi gárdáiból s e régi gárda turulmadaras utánpótlásaiból mindenkit bevesz, akinek egy igazi és korszerü magyar és középeuropai reformtörekvés csak tehertétele lehet.

A magyar egyetemi fiatalságnak és egyetemen tuli ifjuságnak az a része, amely a szellemi munkaközösségeket többre becsülte az egyesületesdi játszmáknál: csak eleve ellenzéki álláspontot foglalhatott el az egész reformnemzedékkel szemben. A mozgalom fölületessége, a máról holnapra reformtagadó és törtető ifjusági vezérekből reformvezérekké vált álfiatalok és álreformvezérek kiállása nyilvánvalóvá tették azt a tényt, hogy itt reformszólamok alatt és igazi és korszerü magyar reformigények kijátszása lesz a fontos, vagyis egy komoly nemzeti ujjászületés helyett a kurzus ujjáteremtése, egy öntudatositó népi Magyarország szociális belpolitikája és exisztenciális külpolitikája helyett egy veszedelmes, rövidlátó alkotmányellenes és Hitler-imádó érdekfront érdekpolitikája.

A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete (MEFHOSz) országos elnöksége, amely 70 fővárosi és vidéki tanegyesület fölött rendelkezik és amely, mint a bajtársi egyesületeket megelőzőleg legrégibb és legfontosabb egyesitő szerve a magyar egyetemi és főiskolai hallgatóságnak: évek óta élesen szemben áll a Turullal és Turul körül összefogott egyéb bajtársi egyesületekkel. Vezetősége a mai kormányzati rendszerrel szemben kimondottan ellenzéki alapon áll és természetesen ellenzéki alapon áll a jeles álreformnemzedékkel szemben is, amelyben a bajtársi egyesületek vezetői magukat hoszákötötték. Nem csoda tehát, ha a MEFHOSz elnöksége és a Magyar Egyetemi Hiradó szerkesztősége vetette föl a mai álreformnemzedék csörtető operettmozgalmával szemben egy komoly szellemi közösségeken alapuló ellenmozgalom gondolatát.

Az ellenmozgalom magjai lennének: a Soli Deo Gloria és lapja: a Magyar Ut, a legfiatalabb magyar tudósnemzedék Apolló cimü tömörülése, a Szabadság fiataljai és természetesen a MEFHOSz központi lapjával, a Magyar Egyetemi Hiradóval együtt A héten történtek meg a nagyszabásu előkészületek egyelőre teljesen benső alapon s bizalmas tárgyalások kapcsán. Hivatalos hiradást a megbeszélésekről nem adtak ki, sikerült azonban illetékes körökből annyit megtudnunk, hogy a fenti szervek egyelőre nem szervezeti egységben, csupán egybehangolt szellemi egységben fognak össze és kérlelhetetlen harcot hirdetnek politikafölötti ideológiai alapon minden olyan csökevény ellen, amely akár reformnemzedék néven is, de az igazi reformérdekeket késleltetni Magyarországon, a magyar társadalmi és kulturális életben.

A reformnemzedék elnevezés egyébként époly találó, mint a nemzeti egység gondolatának pártpolitikai célokra való kisajátitása.

Miért harapódzott el a vadházasságok száma az utóbbi időben

Helytelen szakasz került a legénységi állományuak hadiözvegyeinek hadisegélyéről a törvénybe

Érdekes átiratot tárgyalt szombaton Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának közgyülése. Az átirat a következő volt:

„Győr, Moson és Pozsony közigazgatásilag egyelőre egyesitett vármegyék közönségének átirata a hadiözvegyek hadis gélyének rendezése tárgyában a m. kir. miniszterelnök urhoz intézett feliratának támogatása iránt."

Az átiratot Székhelyi Rezső főjegyző referálta ugy a kisgyülés, mint a közgyülés előtt és hasonszellemü felirat küldését javasolta.

Dr. Szabó Sz. Dusán alispán magyarázta meg mindkét ülésen, hogy miről van szó. Jelenleg az helyzet, ha egy hadiözvegy férjhez megy, ugy elveszti a hadisegélyét. A törvénynek ez a rendelkezése csak a legénységi állományu volt katonák hadiözvegyeire vonatkozik, a demokrácia nagy diadalára. A hadiözvegyek ez ellen ugy védekeztek, hogy el ne veszitsék 5-6-7 pengős havi hadiözvegyi hadisegélyüket, hogy nem mentek férjhez, hanem összeállottak választottjukkal Ezért harapódzott el az utóbbi időben a vadházasságok, a bagolyhiten élők száma.

Bács Bodrog vármegye közgyülése is feliratot intéz most a kormányhoz, hogy változtassák meg a törvényt s a hadiözvegy akkor is kapja a hadisegélyt, ha férjhez is megy.

A közgyülés vita nélkül magáévá tette a kisgyülés és előadó javaslatát.

Bács Bodrog vármegye gavallér gesztusa a hamvaiból életrekeltett Mária Terézia Renddel szemben

Gömbös Gyula miniszterelnök a dicső, de tékozló mult majmolásáról

Gömbös Gyula miniszterelnök mondotta szegedi beszédében a mandátum átvételekor: „Rá fog eszmélni ez a csonka nemzet, hogy egészen más a történelmi hivatása, mint majmolni a dicső, de tékozló multat, amely a régi monarchia keretében megengedhette magának..."

A vármegye péntek délelőtti kisgyülési ülésén szerepelt az „alispáni előterjesztés a magyar Katonai Mária Terézia Rend működésének előmozditása ügyében."

Ez nagyon fontos pont lehet mai nyomoruságos helyzetünkben s ugy érezzük, hogy nem boldog addig a magyar, mig a Habsburg-uralomnak ezt az emlékét ismét fel nem elevenitik.

Dr. Szabó Sz. Dusán alispán referálta az ügyet részletesen. Ismertette a Rend keletkezésének a történetét, hogy 1757 ben alapitotta Mária Terézia a cholmi csata emlékére, ahol osztrákok és poroszok álltak egymással szemben.

Az ütközet már el volt veszitve, amikor az ütközetbe bedobtak 60 magyar huszárezredet, akik megváltották a csata sorsát s a csatavesztésből nagy győzelem lett. Az első kitüntetést gróf Pálffy-Daun József kapta.

Mindezt, hosszan és részletesen tárgyalja Petrichevich ezredesnek nemtégiben e tárgyban kiadott könyve, amely egyuttal közjogi buvárkodás eredménye is, mert kimutatja, hogy a Rend magyar és nem osztrák. A rendnek 23 millió aranykorona értékü vagyona volt, ami elértéktelenedett. A közös vagyon likvidálásánál Ausztria megrövidítette Magyarországot, mert a magyar bizottság sem értette meg, mily nagy jelentőségü dologról volt szó.

Az alispán valósággal az enthuziazmus hangján szólott erről a Rendről, amely a legdemokratikusabb intézkedése volt Mária Terézia királynénak, mert az alapszabályok szerint származásra, rendiségre és felekezetre való tekintet nélkül mindenki megszerezhette azt valami haditénnyel, ami egy csata sorsára kihat, vagy ütközet kimenetelét dönti el.